

Забравена приказка. Ала щомъ на първа чет-
вертъ луната рогче подаде, азъ си спомнямъ за
ония наивни години и пакъ ми домилѣватъ бабини
Красини приказки.

— Защо ли? — се надсмѣ другаря ми въ
окопа, кога му нашепвахъ забравена приказка, вгле-
дали се въ златното рогче, на изгрѣваща мѣсе-
чина, която сега ми се стори че е злокобенъ прѣстъ,
който сочи къмъ нѣкаква потайно-страшна бѣднина.

— И азъ не знамъ... Ала ей тъй, безъ да
искамъ, приказкитѣ се будятъ въ паметъта ми, и
нѣкакъ по-леко минаватъ тия дълги и мъчителни
дни. А което знамъ то е, че тукъ въ подземния
градъ на нечовѣшки страдания, ние сами си сътво-
рихме дивни минове. Такива вѣрвания, толкова
прѣдчувствия се закърмиха у насъ прѣдъ лицето
на смъртъта, че самъ не можешъ да се познаешъ!
Азъ видѣхъ хора, които по-рано познавахъ като
отчаяни богоборци — днесъ сж най-смирени бого-
молци: не легатъ безъ молитва и не ставатъ безъ
съ кръстъ да осѣнятъ измъчено чело. Видѣхъ убити,
които минаваха за хора безъ всѣкакви вѣрвания,
а кога ги събличаха, намираха се съ овѣсени на
вратъ муски съ: ризка отъ дѣте, крило отъ при-
лѣпъ, нокатъ отъ пѣтелъ, иконка на нѣкой свѣтия
и най-често — дърво отъ Честния кръстъ.

Азъ знаяхъ, че страданията прѣбраждатъ хо-
рата. Слѣдъ страдания хората ставатъ добродѣтелни,
разбиратъ чуждитѣ бѣдствия, вчовѣчватъ се. Сега
се убѣдихъ, че войната извиква суевѣрното въ ду-
шата, наслѣдено отъ дѣди и прадѣди; че суевѣ-
рието се възмогва до вѣрвание, което почва да
крѣпи живота.